

LÆRERVEJLEDNING

SKAB BÆREDYGTIG MODE - DESIGNPROCESSER OG UPCYCLING

5.-6. OG 7.-9. KLASSE (VALGFAG)

Formål

At eleverne lærer om forskellige typer tekstiler, designprocesser og upcycling. De skal arbejde med bæredygtig mode, når de skal designe og upcycle et stykke tøj eller tekstil til et nyt produkt.

At eleverne oplever, hvordan en tekstilvirksomhed eller genbrugsbutik arbejder med designprocesser, tekstiler, tøj-sortering og bæredygtighed.

Fag

Håndværk/design og matematik

Indhold

Forløbet omhandler følgende emner:

- Hvad er et tekstil, og hvordan produceres det?
- Miniundersøgelse af tekstilspild i klassen
- Elevernes design- og upcyclingsprojekt
- Afsluttende elevpræsentation af upcyclingsprocessen

Tidsforbrug

Ca. 11-12 lektioner

Materialer

Materialet indeholder 11 elevark fordelt på de fire emner.

Besøg

Klassen skal besøge en tekstilvirksomhed, tekstilbutik eller genbrugsbutik, hvor de bliver klogere på bæredygtighed, tekstilers rejse og upcycling. Eleverne mulighed for at sortere tekstiler eller tøj, som de får med hjem på skolen, hvor de skal upcycle det til noget nyt og brugbart.

INDHOLD

Kort om forløbet.....	2
Undervisningsmaterialets opbygning	2
Forslag til lektionsplan	3
Oversigt over elevark 1-11	4
Fælles Mål.....	5
Uddannelse og job i indskolingen/mellemtrin/udskoling	6
Arbejds miljø, overenskomster og forsikringer	7
Åben Virksomhed.....	7

Materialet er udviklet af
Britt Østergaard, H/D lærer og DA Åben Virksomhed

Kort om forløbet

I undervisningsforløbet "Skab bæredygtig mode – designprocesser og upcycling" for 5.-6. klasse og 7.-9. klasse (valgfag) får eleverne mulighed for at fordybe sig i den kreative og bæredygtige verden af mode og tekstiler, når de skal lære at upcycle ved at designe og omsy tekstiler eller tøj til nye produkter.

Forløbet byder på et spændende besøg hos en tekstilvirksomhed, en genbrugsbutik eller en tekstilbutik, hvor eleverne arbejder hands-on med at sortere tekstiler og får indblik i, hvordan mode kan få et bæredygtigt twist. På skolen laver eleverne en miniundersøgelse af tekstilspild og på virksomhedsbesøget interviewer de en medarbejder fra branchen for at blive klogere på, hvordan upcycling og ansvarligt tekstilforbrug kan være med til at skabe en mere bæredygtig modeverden.

**Inden du går i gang med forløbet, er det en god idé at ringe til tekstilvirksomheden, tekstilbutikken eller genbrugsbutikken og få fastlagt en dato for besøget. Når besøget nærmer sig, kan I tales ved og forventningsafstemme besøgets indhold.
Læs mere i arket "Forberedelse til virksomhedsbesøg".**

Undervisningsmaterialets opbygning

Forløbet tager udgangspunkt i den fiktive pige Mia, som går i 7. klasse. Hun elsker at købe nyt tøj og ved ikke ret meget om tekstilspild og tøjproduktion. Igennem forløbet skal eleverne løse en række opgaver for at blive klogere på tekstiler, designprocesser, hvordan tøj produceres og upcycling. Afslutningsvist skal de bruge deres nye viden til at rådgive Mia i en mere bæredygtig retning.

Forløbet har 11 elevark med opgaver og øvelser, du frit kan udvælge og plukke fra, så det passer til dig og din undervisning. Eleverne skal have forberedt spørgsmål til tekstilvirksomheden, tekstilbutikken eller genbrugsbutikken, inden de kommer på besøg.

Bagerst kan du se, hvilke Fælles Mål materialet bidrager til at opfylde.

Forslag til lektionsplan

Her er indsat et forslag til, hvordan forløbet kan gennemføres med de udarbejdede elevark.

Forløb	Elevark	Lektioner
Før virksomhedsbesøget	<ol style="list-style-type: none"> 1) Hvad er et tekstil? 2) Tekstilers rejse fra start til slut 3) Tekstilspild i vores hverdag (miniundersøgelse) 	Ca. 3 lektioner
Besøg på virksomheden eller i genbrugsbutikken	<ol style="list-style-type: none"> 4) Factfinding på virksomhedsbesøg <p><i>Se arket "Forberedelse til besøg"</i></p>	Ca. 1 time
Efter virksomhedsbesøget	<ol style="list-style-type: none"> 5) Vær kreativ og design et nyt produkt 6) 1 – 2 – 3 start på upcyclingsprojektet! 7) Syvejledning: net 8) Syvejledning: toiletpung 9) Syvejledning: nederdel 10) Syvejledning: taske med hank 11) Jeres bæredygtige råd til Mia 	Ca. 7 lektioner

På næste side finder du en gennemgang af alle elevarkene.

Oversigt over elevark 1-11

Elevark 1: Hvad er et tekstil?
<p>Eleverne introduceres til, hvad et tekstil er, og så skal de lave en brainstorm over alle de tekstiltyper, de kender.</p>
Elevark 2: Tekstilers rejse fra start til slut
<p>Eleverne skal arbejde med modellerne ”værdikædens syv faser” og ”tekstilets rejse” og blive klogere på den proces, der finder sted ved tøjproduktion, og hvordan det påvirker miljøet.</p>
Elevark 3: Tekstilsild i vores hverdag
<p>Inden klassen skal på virksomhedsbesøg, skal de lave en miniundersøgelse af tekstilsild i klassen. De skal undersøge, hvor meget tøj der bliver smidt ud på årlig basis samt interviewe deres klassekammerater og/eller lærer for at blive klogere på deres forbrugsvaner.</p>
Elevark 4: Factfinding på virksomhedsbesøg
<p>I forlængelse af elevernes miniundersøgelse hjemme i klassen skal de på virksomhedsbesøget interviewe en medarbejder og finde ud af, hvad vedkommende tænker om tekstilsild, upcycling og tøjproduktion ud fra et virksomhedsperspektiv. De skal bruge medarbejderens svar til en afsluttende præsentation af deres design- og upcyclingsprojekt, hvor eleverne skal rådgive forløbets fiktive person Mia i en mere bæredygtig retning.</p> <p style="text-align: center; color: red;">Under virksomhedsbesøget skal eleverne sortere tøj eller tekstiler, som de får med hjem. Dette tøj skal de upcycle til et nyt produkt, når de kommer hjem på skolen igen. Husk derfor at medbringe en stor plasticpose!</p>
Elevark 5: Vær kreativ og design et nyt produkt
<p>Eleverne skal lave en lille plan over deres upcyclingsprojekt. I designprocessen skal eleverne overveje, hvilke materialer de får brug for i forbindelse med deres projekt, fx knapper, lynlås, similisten, broderi, tekstilmaling, rocai-perler m.m.</p>
Elevark 6: 1 – 2 – 3 start på upcyclingsprojektet!
<p>Eleverne går i gang med deres design- og upcyclingsprojekt.</p>
Elevark 7 -10: Syvejledninger
<p>Elevark 7: Inspiration til upcycling af skjorte til net. Elevark 8: Inspiration til upcycling af skjorte og bukser til toiletpung. Elevark 9: Inspiration til upcycling af top til nederdel. Elevark 10: Inspiration til upcycling af skjorte og bukser til taske med hank.</p>

Elevark 11: Jeres bæredygtige råd til Mia

Som afslutning på forløbet skal eleverne forberede en kort præsentation, hvor de giver råd til Mia, og viser deres upcycledede produkt frem for klassen samt fortæller om deres arbejdsproces.

Tag kontakt til virksomheden eller genbrugsbutikken og send billeder af elevernes upcycledede produkter. Nogle virksomheder og butikker vil også gerne udstille elevernes produkter.
- Aftal dette med den enkelte virksomhed eller butik.

Fælles Mål

Undervisningsforløbet bidrager til følgende mål i **håndværk/design** efter 6. klassetrin:

Kompetenceområder og kompetencemål	Færdigheds-/vidensområder og mål
Håndværk – forarbejdning Eleven kan anvende værktøjer, redskaber og maskiner forsvarligt til forarbejdning af materialer.	Håndværktøj og redskaber
	Teknikker
	Arbejdsformer
Design Eleven kan arbejde med enkle designprocesser knyttet til egen produktfremstilling.	Idéudvikling
	Idéafprøvning
	Produktrealisering

Undervisningsforløbet bidrager til følgende mål i **håndværk/design** efter 9. klassetrin:

Kompetenceområder og kompetencemål	Færdigheds-/vidensområder og mål
Håndværk (forarbejdning) Eleven kan målrettet og sikkert anvende værktøjer, redskaber og maskiner til forarbejdning af materialer.	Håndværktøj og redskaber
	Teknikker
	Arbejdsformer
Design Eleven kan arbejde med komplekse designprocesser knyttet til produktfremstillinger.	Idéudvikling
	Eksperiment og analyse
	Produktrealisering

Uddannelse og job i indskolingen/mellemtrin/udskoling

Undervisningsforløbet bidrager til følgende mål i **Uddannelse og job** i udskolingen:

Kompetenceområder og -mål	Færdigheds-/vidensområder og mål	
Personlige valg Eleven kan træffe karrierevalg på baggrund af egne ønsker og forudsætninger	Mine muligheder	
	Eleven kan koble egne mål med uddannelses-, job- og karrieremuligheder	Eleven har viden om uddannelses-, job- og karriereveje i forhold til ønsker og forudsætninger
	Fra uddannelse til job	
	Eleven kan redegøre for mulige sammenhænge mellem uddannelse og job	Eleven har viden om uddannelsesveje og senere jobmuligheder lokalt, nationalt og internationalt
Fra uddannelse til job Eleven kan vurdere sammenhænge mellem uddannelser og erhvervs- og jobmuligheder	Uddannelse og jobkendskab	
	Eleven kan vurdere muligheder i uddannelser, job og former for iværksætteri	Eleven har viden om indhold og krav i uddannelser og job og forudsætninger for iværksætteri

Gennem forløbet møder eleverne personer, der arbejder med designprocesser, tekstiler, bæredygtighed, og de vil stifte bekendtskab med forskellige uddannelsesbaggrunde og karriereveje. Når eleverne møder medarbejderne og hører om deres uddannelser, bidrager forløbet til det timeløse fag *uddannelse og job*, der skal ind i undervisningen på alle klassetrin.

Arbejds miljø, overenskomster og forsikringer

- Når undervisningen flyttes ud på en virksomhed, gælder de samme regler for eleverne, som når de er på skolen – og det er skolen og lærerne, der har ansvaret for eleverne, når de er på virksomheden. Virksomhedsrepræsentanten hjælper læreren med at sikre, at eleverne kender reglerne på virksomheden, og at virksomhedsbesøget foregår sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.
- At skolen har ansvaret i forbindelse med et virksomhedsbesøg, betyder i praksis, at det er læreren, der har ansvaret for eleverne og pligt til at føre tilsyn med eleverne, når de opholder sig på virksomheden. Hvis der indgår praktiske øvelser i forbindelse med virksomhedsbesøget, sørger læreren i samarbejde med virksomhedsrepræsentanten for, at eleverne får tilstrækkelig oplæring og instruktion i at udføre de praktiske øvelser sikkert og forsvarligt.
- Bemærk, at skolen og læreren har en skærpet tilsynsforpligtelse, når undervisningen foregår i lokaler og på steder, som rummer særlige risikomomenter, eller hvis der er givet særlige sikkerhedsforskrifter eller lignende.
- Læs vejledningen her: [Åben Skole - Virksomhedsbesøget](#).

Åben Virksomhed

I Åben Virksomhed udvikler vi i samarbejde med dygtige lærere gratis undervisningsmateriale til alle klassetrin – fra 1. klasse og helt op til 3. g – i alle de naturvidenskabelige og tekniske fag.

Alle forløb indeholder et besøg af eller på en lokal virksomhed, så eleverne ser, hvordan det, de lærer i klasseværelset, hver dag bliver brugt i praksis ude i erhvervslivet – til at skabe produkter og løsninger, der gavner det danske samfund og forbedrer menneskers liv.

Målet er at bidrage til at gøre de naturfaglige og tekniske fag levende og meningsfulde for flere elever – og dermed måske øge deres interesse for at arbejde med dem i fremtiden.

Har du spørgsmål eller kommentarer til materialet, så skriv endelig til os på kontakt@aabenvirksomhed.dk